

Dagen då ett moln blev film

Berättelse

Det var sommaren 1956. Ingmar Bergman spelade in filmen *Det sjunde inseglet*. En del av filmen filmades vid havet, på en plats som heter Hovs hallar i Skåne. Där finns höga klippor och en strand med små stenar.

Att arbeta där var svårt. Kameran på den tiden var mycket tung, nästan hundra kilo. Fotografen Gunnar Fischer och hans hjälpare fick bära den ända ner till stranden. Det tog både tid och kraft.

En dag var vädret dåligt. Det blåste hårt, och ett oväder var på väg. Bergman bestämde att de skulle sluta för dagen. Många av skådespelarna lämnade platsen och åkte hem till hotellet.

Men just då tittade Bergman upp mot himlen. Där såg han ett ovanligt och vackert moln. Han ville genast ha med molnet i filmen, innan det försvann. Gunnar Fischer ställde snabbt tillbaka kameran på rätt plats.

Nu fanns det ett problem. De flesta skådespelare var redan borta. Bergman behövde människor som kunde dansa i en lång rad mot himlen. Då fick några arbetare och ett par turister hoppa in. De höll varandra i händerna och dansade, fastän de inte visste vad scenen betydde.

Kameran filmade, och det konstiga molnet syntes bakom de mörka figurerna. Allt var klart på bara några minuter. Scenen kallas i dag "dödsdansen", och den har blivit en av de mest kända bilderna i hela filmhistorien.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
spela in	göra en film
klippor	stora, höga stenar i naturen
kamera	maskinen som filmar
tung	väger mycket
fotograf	personen som sköter kameran
oväder	dåligt väder med vind och regn
skådespelare	person som spelar en roll i film eller teater
ovanlig	inte vanlig; speciell
figur	en form eller gestalt man ser
filmhistoria	berättelsen om filmens utveckling

Läsförståelsefrågor

1. Var filmade Bergman den här delen av filmen?
 1. i en studio i Stockholm
 2. vid havet i Hovs hallar
 3. i en skog
2. Varför var arbetet på stranden svårt?
 1. Kameran var mycket tung att bära
 2. Det fanns inga skådespelare
 3. Det var för varmt
3. Vad gjorde Bergman först, när vädret blev dåligt?
 1. Han fortsatte att filma
 2. Han bestämde att sluta för dagen
 3. Han åkte till en annan stad
4. Stämmer påståendena? Svara *ja*, *nej* eller *det står inte i texten*.
 1. Bergman ville ha med molnet i filmen.
 2. Alla skådespelare var kvar och dansade i scenen.
 3. Bergman fick ett pris för molnet.
5. Vilka dansade i scenen till slut? (öppen fråga)
6. Varför tror du att Bergman ville filma molnet så snabbt? (inferens)

Facit

1. 1. vid havet i Hovs hallar
2. 1. Kameran var mycket tung att bära
3. 1. Han bestämde att sluta för dagen
4. 1. ja b) nej (de flesta hade redan åkt hem; arbetare och turister dansade i stället) c) det står inte i texten
5. Exempel på svar: Några arbetare och ett par turister, eftersom de flesta skådespelare redan hade åkt hem.
6. Exempel på svar: Molnet var ovanligt och skulle snart försvinna, så han måste filma direkt för att inte missa det.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Texten ligger i preteritum (filmade, blåste, tittade, dansade). Öva gärna tidsord: en dag, just då, först, till slut. Tema: att vara snabb och kreativ när läget ändras. Kopplar till porträttet men visar en konkret arbetsdag.

Diskussionsfrågor

- Har du sett något i naturen, till exempel ett moln eller en solnedgång, som du ville fota? Berätta.
- Ibland blir det bästa resultatet av en slump. Har du varit med om det?
- Varför tror du att vissa bilder blir kända i många år?
- **Skriv (4 meningar):** Skriv om en gång då planen ändrades, men det blev bra ändå.

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Ingmar Bergman – https://en.wikipedia.org/wiki/Ingmar_Bergman
- Encyclopaedia Britannica: Ingmar Bergman – <https://www.britannica.com/biography/Ingmar-Bergman>
- Ingmar Bergman (officiell webbplats): About Bergman – <https://www.ingmarbergman.se/en/about-bergman>
- Svensk Filmdatabas: Ingmar Bergman – <https://www.svenskfilmdatabas.se/en/item/?type=person&itemid=61807>

Faktagranskad i juni 2026. Ingmar Bergman föddes 14 juli 1918 i Uppsala och dog 30 juli 2007 på ön Fårö. Han var son till en präst, regisserade fler än 60 filmer och över 170 teaterpjäser. Kända filmer: Det sjunde inseglet (1957), Smultronstället (1957), Persona (1966) och Fanny och Alexander (1982). Han ledde Dramaten i Stockholm 1963–1966. Många av hans filmer spelades in på Fårö, där han också bodde. Han var gift fem gånger och hade nio barn. Inga större osäkerheter i nyckelfakta. Bilden är CC BY-SA 3.0 (Anefo, 1966).

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.